

TLPST

Lesbrief 52: november 2018

Wilt u laten weten wat u van deze TLPST vond? Hebt u tips voor de volgende aflevering? Mail ons: redactie@onzetaal.nl.

Wereldkampioen scrabble Frans én Engels

De Nieuw-Zeelander Nigel Richards won dit jaar het Engelse én het Franse wereldkampioenschap scrabble. Maar hij spreekt alleen Engels. Hoe is het hem dan gelukt om ook wereldkampioen in het Frans te worden?

> [Lees verder](#)

Spaanse woorden in het Nederlands: ongewoon?

In Nederlandse hiphopmuziek is de laatste tijd steeds meer Spaans te horen. Die taal klinkt vrolijk en het is eens wat anders dan Nederlands. Vind je het raar dat Spaanse woorden het Nederlands binnensluipen? Zo gek is dat niet!

> [Lees verder](#)

Mijn hobby is: heel veel talen spreken

Het lijkt misschien een vreemde hobby: in je vrije tijd talen leren. Toch vinden sommige mensen het geweldig om zo veel mogelijk talen te kunnen spreken. En het is altijd leuk als je iemand tegenkomt met dezelfde hobby.

> [Lees verder](#)

Wereldkampioen scrabble Frans én Engels

In 1938 bedacht de Amerikaanse architect [Alfred Moshet Butts](#) het scrabblespel. Sindsdien zijn er wereldwijd 150 miljoen spellen verkocht.

Elk jaar vinden er scrabblekampioenschappen in verschillende talen plaats. Dit jaar won de Nieuw-Zeelanders Nigel Richards zowel het Franse als het Engelse wereldkampioenschap.

Richards werd al drie keer eerder wereldkampioen Engelstalig scrabble: in 2007, 2011 en 2013. Het is niet zo vreemd dat iemand uit Nieuw-Zeeland deze titel wint, want daar spreken ze Engels. Maar Richards is ook gaan oefenen voor de Franse wedstrijd. Daardoor werd hij dit jaar ook wereldkampioen Franstalig scrabbelen, in de Belgische universiteitsstad Louvain-la-Neuve.

Richards heeft heel goed moeten oefenen voor de wedstrijd, want hij spreekt geen woord Frans. Hij nam negen weken de tijd om de Franse scrabblewoordenlijst uit zijn hoofd te leren. Dat lukte hem heel goed. Alleen woorden van meer dan tien letters vindt hij soms moeilijk. Hij leerde ook uit zijn hoofd welke vervoegingen van werkwoorden mogelijk zijn. Wat die Franse woorden betekenen, weet hij nog steeds niet. Hij kan ze ook niet uitspreken.

Toen hij gewonnen had, kon Richards zijn dankwoord dus niet in het Frans uitspreken. Hij had een tolk nodig om zijn dankwoord in het Frans te vertalen.

Vragen en opdrachten

- 1 Wat is scrabble eigenlijk? Noteer de belangrijkste zin uit de omschrijving van [Wikipedia](#), waaruit blijkt wat scrabble is.
- 2 Hoe kan het dat Nigel Richards dit jaar ook het Franse WK scrabble won, hoewel hij geen woord Frans spreekt?

Beantwoord vraag 3 eerst voor jezelf en bespreek het antwoord daarna in de klas.

- 3** Stel, je speelt scrabble in het Frans en je hebt toevallig precies de letters van je naam nog over. Welke Franse scrabblewoorden zou je kunnen leggen? Schrijf er ten minste twee op.

Tip: Kijk eens op [scrabblemania.nl](https://www.scrabblemania.nl). Ga naar de Franse scrabblewoordenlijst. Typ de letters van je naam in de zoekbalk en zie daar: Franse scrabblewoorden, gemaakt met de letters van jouw naam!

- 4** Lees het begin alinea van de hoofdtekst (“In 1938 (...) 150 miljoen spellen verkocht”) en de laatste alinea van het artikel op NU.nl (“Richards woont in Maleisië (...) jaar”) nog eens door. Wat klopt er niet?

> Antwoorden

[> Terug naar de voorpagina](#)

Spaanse woorden in het Nederlands: ongewoon?

ValsBezig scoorde een hit met *Tranquilo*. Dat is Spaans voor 'rustig, kalm'. Toch spreekt [geen enkel lid van deze hiphopgroep Spaans](#).

Spaanse woorden komen vaker voor in het Nederlands dan je misschien zou denken. We kennen *paella*, *tapas*, *calamares* en *gamba's*. Maar wist je dat *avocado*, *cacao*, *tomaat* en *chocolade* ook uit het Spaans komen? Al die woorden hebben te maken met eten.

Ook van andere Spaanse woorden, zoals *macho*, *sombrero*, *siësta*, *poncho* en *salsa*, kijken we in het Nederlands niet meer op. En er zijn er [nog veel meer](#).

Omgekeerd zijn er ook enkele woorden uit het Nederlands in de Spaanse taal terechtgekomen. Voorbeelden daarvan zijn *orang-oetan* en *soja*. (Overigens heeft het Nederlands *orang-oetan* weer uit het Indonesisch geleend en *soja* uit het Japans.)

Tot slot: het typisch Spaanse woord *flamenco* heeft alles met Vlaanderen te maken. Tijdens de Tachtigjarige Oorlog trokken veel zigeuners uit Noord-Duitsland naar Spanje. Daar dacht men dat het Vlamingen (*flamencos*) waren, en zo ontstond het woord *flamenco* voor een bepaald type zigeunermuziek en -dans. Hasta la vista, amigos!

Vragen en opdrachten

Bekijk de [songtekst](#) van het nummer *Tranquilo* van ValsBezig. Beantwoord vraag 1 eerst voor jezelf en bespreek de antwoorden daarna in de klas.

- 1a Welke buitenlandse woorden kom je tegen in de tekst? Schrijf er een paar onder elkaar op. Zet erachter uit welke taal ze komen en wat ze betekenen.
- 1b Vervang in twee regels van het nummer de buitenlandse woorden door Nederlandse. Hoe klinkt dat?

Lees de tekst van RTL Nieuws over Spaanse taal in Nederlandse hiphop.

- 2 Hoe komt het dat er steeds meer Spaanse woorden in Nederlandse hiphop voorkomen?

Bespreek vraag 3 in de klas.

- 3a Wat vind je van Engelse woorden in Nederlandse hiphop?
- 3b Wat vind je van Spaanse woorden in Nederlandse hiphop?

> [Antwoorden](#)

> [Terug naar de voorpagina](#)

Mijn hobby is: heel veel talen spreken

Vreemde talen spreken is niet alleen handig, maar het is ook leuk. De meeste mensen in Nederland spreken Engels. Daarmee kun je met veel mensen over de hele wereld praten, maar je leert die mensen pas goed kennen als je ook andere talen spreekt.

Bovendien is het sowieso leuk om andere talen te leren. Je leert er andere culturen mee kennen, maar je kunt je ook verbazen over hoe andere talen in elkaar zitten.

Mensen die veel talen spreken worden *polyglotten* genoemd. Sommige zijn altijd bezig met het leren van nieuwe talen.

Wouter Corduwener is een Nederlandse vlogger die ook een polyglot is. In [dit filmpje](#) zie je hoe hij een andere Nederlandse polyglot tegenkomt. Ze blijken maar liefst acht dezelfde talen te spreken en springen dus van de ene taal naar de andere.

Vragen en opdrachten

Beantwoord vraag 1 eerst voor jezelf en bespreek de antwoorden daarna in de klas.

- 1a Wat zijn volgens jou de voordelen van meerdere talen spreken?
 - 1b Spreek jij wel eens een andere taal? Zo ja, in welke situatie? En welke taal spreek je dan?
 - 1c Welke taal zou je graag echt goed willen leren? Waarom?
-
- 2 Zoek uit hoeveel talen je moet spreken om een polyglot te zijn. Hoef je de talen alleen te kunnen spreken, of moet je ze ook kunnen lezen en schrijven?

Bekijk het filmpje van Wouter Corduwener en bespreek vraag 3 in de klas.

- 3a Hoor je bij de polyglot het verschil tussen zijn Brits-Engelse accent en zijn Amerikaans-Engelse accent?
- 3b Komen er talen voorbij, anders dan Nederlands, die jij vloeiend spreekt? Welke?
- 3c Zou jij ook een polyglot willen zijn? Licht je antwoord toe.

> [Antwoorden](#)

> [Terug naar de voorpagina](#)

Antwoorden eerste onderwerp

- 1 'Het is een bordspel voor twee tot vier spelers of spelerteams waarbij met een gegeven aantal willekeurige letters woorden moeten worden gelegd op een speelbord.'
- 2 Richards heeft de hele Franse scrabblewoordenlijst uit zijn hoofd geleerd. Bij scrabble is het niet nodig om te weten wat de woorden betekenen of hoe je ze uitspreekt. Je moet wel weten welke letters in welke volgorde een bestaand Frans woord vormen.
- 3 Eigen antwoord, bijvoorbeeld: je heet Eva, dus je typt de letters EVA in de zoekbalk. Drie uitkomsten: 'ave', 'va' en 've'.
- 4 De journalist van NU.nl heeft in de laatste zin een rekenfout gemaakt. Het scrabblespel bestaat sinds 1938, dus 80 jaar en niet 70.

Antwoorden tweede onderwerp

1a

<u>buitenlands(e) woord(en)</u>	<u>taal van herkomst</u>	<u>betekenis/vertaling</u>
let the beat go	Engels	laat het ritme gaan
yeah	Engels	ja
tranquilo	Spaans	rustig
baby	Engels	schatje
follow your dreams	Engels	volg je dromen
easy	Engels	gemakkelijk
loesoe	Surinaams	kwijt, weg
queen	Engels	koningin
booth	Engels	hut
to get and make money	Engels	om geld te krijgen en te verdienen
you have to say sorry	Engels	je moet sorry zeggen
never	Engels	nooit

- 1b Eigen antwoord, bijvoorbeeld: 'Schat ik ben weer in de hut, om geld te krijgen en te verdienen'; 'Ze vindt van nooit heb je tijd voor mij.'
- 2 Er komen steeds meer Spaanse woorden voor in Nederlandse rap doordat Spaanse muziek, vooral uit Zuid-Amerika, in het algemeen steeds populairder wordt. Volgens dj Coelho roepen Spaanse woorden een vakantiegevoel op en bieden ze internationale mogelijkheden. Giniio van ValsBezigt vindt dat Spaans gewoon lekker klinkt.
- 3a Eigen antwoord, bijvoorbeeld: 'Engels hoort erbij, want hiphop komt uit Amerika'; 'Het maakt me niet uit, want ik begrijp Engels net zo goed als Nederlands.'
- 3b Eigen antwoord, bijvoorbeeld: 'Niet handig, want ik begrijp ze niet'; 'Leuk, want ze klinken vrolijk en ik vind het niet zo belangrijk wat ze betekenen.'

Antwoorden derde onderwerp

- 1a** Eigen antwoord, bijvoorbeeld: 'Je kunt met meer mensen op de wereld communiceren, bijvoorbeeld als je op vakantie bent'; 'Je kunt dieper op onderwerpen ingaan als je iemand in zijn eigen taal aanspreekt'; 'Het is leuk om veel talen te spreken.'
- 1b** Eigen antwoord.
- 1c** Eigen antwoord.
- 2** Volgens Wikipedia moet je ten minste zes talen vloeiend kunnen spreken.
- 3a** Eigen antwoord.
- 3b** Eigen antwoord.
- 3c** Eigen antwoord, bijvoorbeeld: 'Ja, dat lijkt me geweldig, want dan kan ik met mensen uit allerlei verschillende bevolkingsgroepen praten'; 'Nee, dat hoeft van mij niet, want ik red me goed genoeg met alleen Engels'; 'Nee, dat vind ik niet nodig, maar ik zou wel graag twee of drie veel gesproken talen willen leren, zodat ik me overal een beetje kan redden.'
-